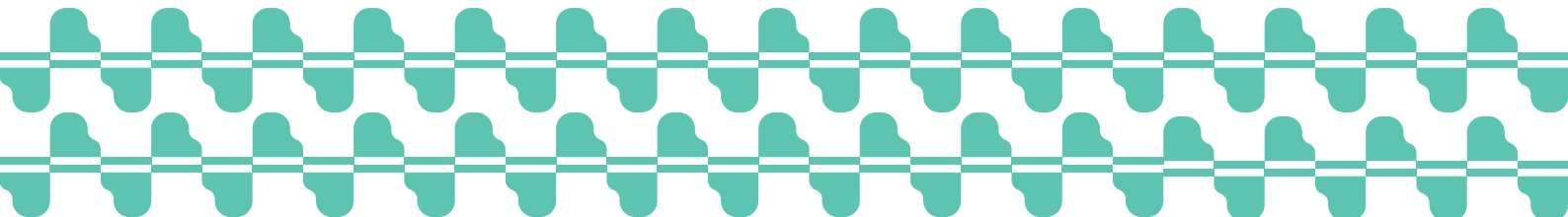

OSAVUOSIRAPORTTI

1.1.-30.6.2022

Opetus- ja kasvatustalokunta 23.8.2022

Sisällys

OSAVUOSIRAPORTTI

OPETUKSEN JA KASVATUKSEN PALVELUALUE	2
<i>Olellaiset tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa</i>	2
<i>Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-25</i>	4
<i>Tuloslaskelma</i>	4
<i>Perustelut vuoden 2022 poikkeamille</i>	4
<i>Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen 2023-25</i>	5
<i>Investoinnit</i>	5
<i>Yhteisöraportointi</i>	6
<i>Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut</i>	6
KOTIKUNTAKORVAUKSET	7
<i>Olellaiset tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa</i>	7
<i>Perustelut vuoden 2022 poikkeamille</i>	7
<i>Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen 2023-25</i>	7

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue

Olennaiset tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa

Alkuvuoden toimintaan on monelta osin vaikuttanut edelleen jatkuva epidemiatilanne. Perustoimintojen pyörittäminen on vienyt tilaa toiminnan kehittämiseltä, ja erilaiset poikkeustilanteet ja niihin liittyvät järjestelyt ovat kuormittaneet palvelualueen kaikkia toimijoita. Alkuvuodesta sekä varhaiskasvatuksessa että opetuksessa oli lapsilla ja henkilöstöllä paljon poissaoloja, mikä aiheutti poikkeusjärjestelyitä. Poikkeusjärjestelyihin vaikutti varhaiskasvatuksessa myös kevään useita viikkoja kestäneet työtaistelutoimet.

Epidemiatilanteen aikana tapahtunut edistyminen esimerkiksi teknisten ratkaisuiden hyödyntämisessä on kuitenkin jatkunut edelleen, ja esimerkiksi koulutuksia, kokouksia tai tiedotustilaisuuksia on onnistuneesti toteutettu etäyhteyksin. Loppukevästä pääsimme siirtymään normaaliin toimintaan epidemiatilanteen ja rajoitusten hellittäessä.

Kevättä on myös leimannut lasten määrän kasvu varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Olemme kasvattaneet ryhmäkokoja ja varhaiskasvatuksessa on jouduttu perustamaan uusia ryhmiä. Ukrainalaisten pakolaisten vastaanoton valmistelu aloitettiin maaliskuussa. Lopulta suurin osa ukrainalaisista lapsista aloitti varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa vasta elokuussa. Lasten määrän kasvu näyttäisi jatkuvan myös loppuvuodesta.

Esikunta

Epidemiatilanne ja etätyöskentely ovat edelleen määrittäneet myös esikunnan työskentelyä alkuvuoden aikana.

Esikunta toimii matriisissa palvellen varhaiskasvatusta ja opetusta. Esikunnan organisaatiomuutos loppuvuodesta 2021 ja työtehtävien uudelleenorganisointi konsernipalveluiden kanssa ovat vaikuttaneet siihen, että verkostomaisen työskentelyn, yhteisen toimintakulttuurin ja -tapojen sekä johtamisen kehittäminen on ollut keskeistä. Neljä poikkihallinnollista strategista kehittämistyöryhmää on aloittanut toimintansa: oppimisen ja kasvun tuen ryhmä, tilaryhmä, tiedolla johtamisen ryhmä ja talousryhmät. Ryhmien tehtävänä on kehittää strategisesti tärkeitä toimintoja opkassa. Ryhmiin kuuluu myös rehtoreita ja päiväkodinjohtajia, jotta kentän osaaminen saadaan käyttöön.

Johtamista kehitetään koko palvelualueella johdonmukaisesti yhteisöohjautuvuuden ja valmentavan johtajuuden mukaisesti. Kaksi kertaa vuodessa päiväkodinjohtajat, rehtorit ja opkan hallinto kokoontuvat johdon foorumiin, jossa pohdimme yhdessä ajankohtaisia johtamiseen liittyviä asioita.

Alkuvuodesta kaupungilla käynnistynyttä strategiatyötä on tehty myös esikunnassa. Työ käynnistyi toimintaympäristöanalyysillä ja on jatkunut tavoitteiden asetantaan.

Varhaiskasvatuspalvelut

Järvenpään kaupungin Varhaiskasvatuksen tehtävänä on järjestää laadukas ja monipuolinen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluverkko alle kouluikäisille lapsille. Toiminnalla edistetään lasten kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia ja siinä huomioidaan lapsen edun ensisijaisuus. Laadukasta pedagogiikkaa ja toimintatapoja kehitetään yhteistyössä henkilöstön ja perheiden kanssa. Kunnallisen varhaiskasvatuksen lisäksi kaupunki vastaa yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.

Palveluverkossa ei ole alkuvuoden 2022 aikana tapahtunut muutoksia. Hankkeiden suunnittelu-, peruskorjaus- ja rakennustyöt etenevät Harjulan, Isokydön, JYK:in, ja Oinaskadun osalta, uutena on aloitettu Haarajoen, Vihtakadun, Mankalan (EO) ja Kyrölän peruskorjaus- ja muutostöiden suunnittelu.

Laurilantielle syksyllä 2023 valmistuvan uuden yksityisen päiväkodin suunnittelu on edennyt suunnitelmien mukaan. Varhaiskasvatuksen palveluverkon riittävyys on tarkastelun alla, sillä muuttunut väestösuunnite vaikuttaa lisäävän palveluntarvetta odotettua enemmän lähivuosina.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärä on kasvanut alkuvuoden 2022 aikana poikkeuksellisen paljon. Uusia sijoituspäätöksiä on tehty alkuvuonna yli 150, joka on merkittävästi enemmän kuin tyypillisesti samana aikana. Päiväkotiryhmien täyttöaste on korkea, kun lapset on sijoitettu olemassa oleviin tiloihin. Saunakallion koululle ja päiväkotia Polleen on perustettu kahden kasvattajan lisäryhmät vastaamaan kasvaneeseen palveluntarpeeseen.

Alkuvuosi 2022 on ollut varhaiskasvatuksessa korona-ajan vaikein poissaolomäärissä ja koronartartunnoissa mitattuna. Sairauspoissaolojen määrä tammi-kesäkuussa oli varhaiskasvatuksessa 10 362pv, joka on 18% enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Käytettyjen sijaispäivien lukumäärä on tästä johtuen ollut merkittävästi isompi kuin muuna vastaavana aikana, ja tällä on väistämättä vaikutuksia myös varhaiskasvatuksen budjetin toteutumiseen. Samaan aikaan rekrytointihaasteet, jotka ovat merkittävä ongelma koko Etelä-Suomessa, ovat korostuneet myös Järvenpäässä. Auki olevia paikkoja ei ole saatu täytettyä odotetusti, mikä on osaltaan lisännyt sijaiskustannuksia.

Asiakastietojärjestelmän käyttöönottoprojekti on toteutunut alkuvuonna erittäin onnistuneesti. Järjestelmä ei vielä täysin vastaa tarvettamme, mutta olemme osallistuneet aktiivisesti kehitystyöhön järjestelmätoimijan kanssa. Tavoitteenamme on järjestelmä, joka tuottaa ajantasaista ja reaaliaikaista tietoa tiedolla johtamisen tueksi, palvelee asiakasta sujuvasti ja toimii joustavana välineenä varhaiskasvatuksen arjen eri tilanteissa.

Kevään 2022 aikana on päivitetty Järvenpään paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma vastaamaan valtakunnallisten perusteiden muutosta ja lakimuutoksia koskien esimerkiksi kasvun ja oppimisen tukea. Asiakirja päivitettiin kauttaaltaan vastaamaan tämän hetken toiminnan tavoitteita, ja samalla päivitettiin käytännöt kasvun ja oppimisen tukipalveluiden järjestämisessä. Muutokset tulevat vaikuttamaan varhaiskasvatuksen kustannuksiin, ja tähän on varauduttu budjetoinnissa vain osittain.

Opetuspalvelut

Opetuspalveluiden perustehtävänä on järjestää lukio-opetusta ja perusopetusta, oppimisen ja koulunkäynnin tukea sekä opiskeluhoitoa yhteistyössä muiden toimijoiden ja huoltajien kanssa. Opetuspalvelut vastaavat oppivelvollisuuden laajentumisen toimenpiteistä Järvenpään kaupungissa. Järvenpään perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa opitaan elämässä tarvittavia perustietoja ja -taitoja yhdessä työskennellen ja kasvaen, itsetuntoa tukien. Pyrkimyksenä on taata jokaiselle oppilaalle ja opiskelijalle yhtäläinen mahdollisuus kykyjen ja tarpeittensa mukaiseen koulutukseen. Oppilaiden kasvua ja oppimista edistetään järjestämällä laadukasta perusopetusta ja lukiokoulutusta monipuolisissa turvallisissa oppimisympäristöissä. Oppilaan ja opiskelijan koulupäivää edistää oikea aikainen oppimisen ja koulunkäynnin tuki. Kokonaisuhyvinvointia tukemassa on hyvin organisoidut opiskeluhoillon palvelut.

Alkuvuoden 2022 suurimmat muutokset toimintaan toi koronan myötä tehdyt toimenpiteet ja lukuvuosi aloitettiin maskeja käyttämällä kaikilla luokka-asteilla. Rokotusten, testien ja maskien jakamisen, tehostetun käsihygienian ja muiden ohjeiden ansiosta, emme joutuneet sulkemaan kokonaisia yksiköitä koronartuntojen vuoksi ja kevät päästiin lopettelemaan lähes perinteiseen tapaan lähiopetuksessa.

Lukuvuoden 2021-2022 päättyessä oli perusopetuksessa kirjoilla 4491 oppilasta. Heistä 30 oli valmistuvan opetuksen oppilaita. Oppilasmäärä oli noussut syksyn 2021 tilastopäivästä 28 oppilaalla (4463) lukuvuoden 2021-2022 loppuun mennessä. Tarkemmin oppilasmäärät lukiokoulutuksessa ja perusopetuksessa sekä opiskeluhoillon asiakaskäynnit raportoidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä.

Oinaskadun yksikön ensimmäisen ja toisen luokan oppilaat opiskelevat edelleen Haarajoen koululla. Muut Oinaskadun yksikön oppilaat ovat sijoittuneet pääkoululle Kinnariin. Harjulan koulun 1.-4- luokkien oppilaiden opetus tapahtui Vihtakadun yksikössä ja isommat oppilaat opiskelivat Kartanon koululla. Sisäilmahaasteiden vuoksi Järvenpään Yhteiskoulun tontilla on kotitalousopetukseen soveltuva väistötila sekä Urheilukadun kiinteistön ruokalaa korvaava ruokatila. Harjulan koulun rakennushanke on edennyt suunnitelmallisesti ja Järvenpään Yhteiskoulun hanke on siirtynyt toteuttamisvaiheeseen.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet 2022-25

Strateginen päämäärä2	Sitova tavoite	Keinot TA2022	Vuosi	Vastuullinen virkamies	Palvelualue	Sitovuustaso	Toteuma 6/2022	Raportointi	nimikirjaimet ja
A1 Hyvä elämä ja toimiva arki	Tehokas, turvallinen ja taloudellinen palvelutarvetta vastaava palveluverkko.	Palveluverkkosuunnitelman vuosittainen tarkastelu suunnitelmakaudella suhteessa väestösuunnitteisiin ja kiinteistöihin. Tilasuunnitteluohjeiden laaaminen (tilatehokkuuden ja laadun tasaisuuden lisääminen), tilojen yhteiskäytön lisääminen ja kapasiteetilaskennan mukainen käytön tehostaminen.	2022	Palvelualuejohtaja	Opka	KV	Etenee aikataulussa	Palveluverkkosuunnitelma tarkastettu keväällä 2022. Asuinaluekohtaisia väestösuunnitteita ei ole saatu teknisten haasteiden vuoksi käyttöön. Tilasuunnitteluohjeiden laatiminen on aloitettu.	M.N-A.8.8.
T3 Tehokkaat palvelutuotantoprosessit	Varhaiskasvatuksen asiakaskohtaiset kulut alittavat kuntien mediaanin.	Tiedolla johtamisen välineiden tehokas käyttö, talousosaamisen vahvistaminen, järjestelmien yhteensovittaminen ja yksiköiden välisten erojen kaventaminen.	2022	Palvelualuejohtaja	Opka	KV	Jäljessä aikataulua	Järjestelmien tuottama tieto vielä epäluotettavaa, haastaa tiedolla johtamista. Talousosaamisen tarvitsee vahvistamista etenkin PowerBi:n käytön osalta.	M.N-A.8.8.2022

Tuloslaskelma

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualue	Toteuma	MKS	Ero (€)	Ero (%)	Ed. vuosi Toteuma	Ero (%)	TP 2021	Ennuste 2022	MKS 2022	Ennuste ero MKS
TOIMINTATUOTOT	4 190	2 611	1 579	60,5 %	5 953	-29,6 %	6 037	4 777	5 221	-444
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	44	51	-7	-13,7 %	32	37,1 %	89	101	101	0
TOIMINTAKULUT	-38 553	-37 974	-579	1,5 %	-38 754	-0,5 %	-80 353	-76 076	-75 947	-128
TOIMINTAKATE	-34 319	-35 312	993	-2,8 %	-32 769	4,7 %	-74 227	-71 197	-70 625	-572
HENKILÖSTÖKULUT	-23 047	-23 297	250	-1,1 %	-22 754	1,3 %	-47 148	-45 441	-46 594	1 153

Perustelut vuoden 2022 poikkeamille

Toimintatuotoissa merkittävimmät muutokset liittyvät varhaiskasvatuksen maksutuottoihin sekä hanketuloihin. Ennusteen mukaan toimintatuotot tulevat alittumaan talousarviossa esitetystä. Syynä tähän ovat varhaiskasvatuksen maksutuottojen jääminen arvioitua pienemmiksi sekä hanketulojen osittaisesta siirtymisestä vuoden 2023 tuloksi.

Toimintamenoissa palvelualueen taloutta rasittavat ennen kaikkea lisääntynyt palvelutarve, joka on kasvattanut toimintamenoja. Varhaiskasvatuspalveluissa on kasvaneen palvelutarpeen vuoksi jouduttu lisäämään ryhmiä, minkä lisäksi myös palvelusetelikulut ovat kasvaneet merkittävästi. Nämä lisääntyneet kulut kääntävät palvelualueen ennusteessa negatiiviseksi suhteessa talousarvioon.

Esikunta

Esikunnassa toimintakuluja on kertynyt budjetoitua vähemmän. Mahdollisella säästöllä katetaan muissa palveluissa mahdollisesti syntyviä ylityksiä, joita paikataan käyttösuunnitelmamuutoksilla. Esikunnan henkilöstömenoissa on syntymässä säästöä, sillä yhden henkilön palkkakulut ovat vuonna 2022 kirjattu valmistus omaan käyttöön, osana investointiprojektia. Toisaalta esikunnan menoja rasittaa

palvelualueelle hankittujen koronatestien menoerän, jota ei ole budjetoitu, kirjaaminen esikunnan menoksi.

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluiden talous on tarkastelu ajankohdassa tasapainossa, joskin tilinpäätökseen ennusteeseen liittyy isoja epävarmuustekijöitä. Tulopuolella varhaiskasvatusmaksujen ennustetaan jäävän noin 200 000 € budjetoitua alhaisemmiksi. Ennusteessa on myös huomioitu tuloksi kirjattujen hanketulojen osittainen siirtyminen vuoden 2023 tuloksi.

Menopuolella henkilöstökulut ovat tarkasteluajankohdassa koholla, mikä liittyy kasvaneeseen palvelutarpeeseen vastaamisen vuoksi tehtyjen lisäryhmien perustamiseen talvella 2022. Lisäksi menopuolella epävarmuutta lisää asiakaspalvelujen ostojen lisääntyminen sekä palvelusetelin kasvaneet kulut. Palvelusetelimenojen ennustetaan ylittävän noin 350 000 €. Positiivista menokehityksessä on lasten kotihoidon tuen sekä yksityisen hoidon tuen menojen budjetoitua pienempi toteutuminen.

Opetuspalvelut

Opetuspalveluiden talous on tarkastelu ajankohdassa tasapainossa. Toimintatuotot ovat ylittyneet merkittävästi hankerahoituksen johdosta, mutta osittain hanketuloja tullaan siirtämään vuoden 2023 tuloksi, mikä vaikuttaa merkittävästi toimintatuottojen toteumaan. Ennuste kuitenkin on, että toimintatuotot toteutuvat budjetoidusti.

Menopuolella henkilöstökulut ovat toteutuneet budjetoitua pienempänä, mikä osaltaan kompensoi palveluiden ostojen kohonneita menoja. Iso osa kohonneista menoista liittyvät hankkeisiin, mutta osaltaan myös kotiluntakorvausten toteutumiseen. Isojen ylikunnallisten hankkeiden rahoituksen johdosta ja vastaavasti hankkeiden kulut tulevat näkymään pääsääntöisesti henkilöstökulujen menoina ja hankinnoissa. Toimintakulujen ennustetaan kasvavan myös oppivelvollisuuden laajenemisen ja muutamien lisärekrytointien seurauksena.

Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen 2023-25

Opetuksen ja kasvatuksen palvelualueen toimintakatteen ennustetaan ylittävän talousarvion vuonna 2022. Palvelualueen kasvanut palvelutarvetta ei ole kyetty huomioimaan vuoden 2022 talousarviota laadittaessa täysimääräisesti. Palvelutarpeen kasvu on pysyvää, joka on huomioitava tulevissa talousarvioissa. Syksyllä 2022 tullaan esittämään lisätalousarviota paikkaamaan budjetin alijäämää. Osa kasvaneista kuluista voidaan mahdollisesti kattaa palvelualueen sisäisillä TA-muutoksilla.

Investoinnit

	Toteuma 6/22	Ennuste 22	TA 22	TA muutos 22	Muutettu TA 22	Ero TA - Ennuste	Tot-%
Aineelliset	73	375	375	197	572	0	12,8%
Aineettomat	6	120	120		120	0	5,0%
Yhteensä	79	495	495	197	692	0	11,4%

Irtaimistohankintoja on kesäkuun loppuun mennessä toteutunut vain vähäinen määrä. Investointien ennakoita toteutuvan syksyn aikana niin, että investoinnit toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Yhteisöraportointi

Opetus- ja kasvatuspalveluiden palvelualue vastaa Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymän ja muiden opetuksen ja kasvatuksen palveluihin liittyvien yhteisöjen valvonnasta, ohjauksesta ja raportoinnista.

Palvelualue toimii yhteistyössä toisen asteen oppilaitosten Keudan, Spesian ja Step- koulutuksen (entinen Seurakuntaopisto) kanssa. Edellä mainittujen oppilaitosten edustajat osallistuvat mm. laajennettuun kuntatason opiskeluhuollon ohjausryhmään. Laki oppivelvollisuuden laajentumisesta astui voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuuden laajentuminen valmisteltiin ja toimeenpantiin hyvässä yhteistyössä ko. toisen asteen oppilaitosten kanssa. Ammatillisen koulutuksen reformin myötä edellä mainituista oppilaitoksista tulleiden harjoittelijoiden määrä on lisääntynyt sekä varhaiskasvatuksessa että perusopetuksessa.

Opiskeluhuollon henkilöstö siirtymistä maakuntaan on valmisteltu yhteistyössä Keusote-kuntien ja Keski-Uudenmaan sote kuntayhtymän kanssa.

Keskeiset suoritteet ja tunnusluvut

	TP 2021	KS 2022	1-6/2022
1-16-vuotiaiden lasten määrä	8 065		
VARHAISKASVATUSPALVELUT			
kaikki lapset varhaiskasvatuksessa yht.	2 298		2 426
esiopetuksessa olevat	497	415	500
Päiväkodit, lapsia			
päiväkodit lapsia yhteensä	2 253	2 322	2 378
kunnalliset	1 720	1 742	1 844
joista 20h/vko	45	82	37
toimintakate euroa / lapsi	12 520		*
yksityiset päiväkodit	573	524	534
joista 20 h/vkko	17		12
Perhepäivähoito, lapsia	48	56	48
kunnalliset	33		34
ostopalvelu	15		14
OPETUSPALVELUT			
Järvenpäläiset oppivelvollisuusikäiset	5 287	6 479	6 353
Perusopetus			
Oppilasmäärä	4 474	4 629	4 491
Toimintakate eur/oppilas	8 428	7 614	*
- ilman sisäisiä vuokria	7 273	6 358	*
Aamu- ja iltapäivätoiminta			
toimintaan osallistuvat	546		502
IP-toiminta, toimintakate eur/ip-kerholainen	1 263		*
Lukiokoulutus			
Opiskelijamäärä keskim.	1 057		*
Toimintakate eur/opiskelija			*
- ilman sisäisiä vuokria			*
Opiskeluhoitopalvelut			
Oppilashuoltopalvelujen käynnit	7 513		2 485
* Raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.			

Kotikuntakorvaukset

Olennaiset tapahtumat toimintaympäristössä ja toiminnassa

Ei olennaisia tapahtumia.

Tuloslaskelma (Talouspalvelut)

Kotikuntakorvaus	Toteuma	MKS	Ero (€)		Ed. vuosi		TP 2021	Ennuste		Ennuste ero MKS
			Ero (€)	Ero (%)	Toteuma	Ero (%)		2022	MKS 2022	
TOIMINTATUOTOT	355	355	0	0,0 %	0		0	710	710	0
TOIMINTAKULUT	-1 609	-1 573	-37	2,3 %	0		0	-3 255	-3 145	-110
TOIMINTAKATE	-1 254	-1 218	-37	3,0 %	0		0	-2 545	-2 435	-110

Perustelut vuoden 2022 poikkeamille

Kotikuntakorvausten sitovuustasolle on talousarviossa kirjattu kotikuntakorvausten valtionosuudet. Nämä toteutuvat talousarvion mukaisesti. Toimintakulujen ylitys johtuu kotikuntalaskujen kirjaamisesta kotikuntakorvauksiin, vaikka niiden määrärahavaraukset ovat opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden budjetissa.

Määrärahojen käyttäminen ja alitusten ja ylitysten kattaminen 2023-25

Kotikuntakorvausten sitovuustasolle joko siirretään kotikuntalaskutukseen varatut määrärahat, tai vaihtoehtoisesti kirjatut kotikuntalaskut oikaistaan muistiolla opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden menoksi.